

สสส.หนุนเพาะเห็ดฟางด้วยเตาถนอมลพิษ

การผลิตเห็ดฟางของเกษตรกรนิยมเพาะในโรงเรือน เนื่องจากผลิตได้ตลอดทั้งปี และควบคุมผลผลิตได้ และการเพาะเห็ดของทุกรายจะต้องมีเตาต้มน้ำเพื่อผลิตไอน้ำไว้อบฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ในโรงเรือน โดยในอดีตมีการใช้เชื้อเพลิงราคาถูก เช่น ไม้พิน ชังข้าวโพด น้ำมันเตา น้ำมันเครื่องเก่าและยางรถยนต์เก่า เป็นต้น ซึ่งยางรถยนต์เก่านั้นถือว่าต้นทุนต่ำที่สุด แต่ก็สร้างมลพิษได้มากที่สุด ทั้งเขม่าที่เกาะตามหลังคาและเสื้อผ้า ส่งกลิ่นเหม็นต่อชุมชนโดยรอบ และมีสารก่อมะเร็งเป็นอันตรายต่อผู้ที่อยู่ใกล้เคียง

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงจัดทำโครงการ "พัฒนาเตา

ผลิตไอน้ำสำหรับโรงเรือนเพาะเห็ด" โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)

นายลือพงษ์ ลือนาม อาจารย์ประจำภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หัวหน้าโครงการการพัฒนาเตาผลิตไอน้ำสำหรับโรงเรือนเพาะเห็ด กล่าวว่า เกษตรกรผู้เพาะเห็ดฟางส่วนใหญ่มีจะนิยมใช้ถึงขนาด 200 ลิตร ทำเป็นหม้อต้มน้ำเพื่อนำไอน้ำเข้าไปฆ่าเชื้อต่างๆ ในโรงเรือน โดยนิยมใช้ยางรถยนต์เก่าเป็นเชื้อเพลิงต้มน้ำ เนื่องจากราคาถูก แต่ก่อให้เกิดมลภาวะพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม จึงได้พัฒนาเตาอบไอน้ำภายใต้แนวคิดที่ว่า จะทำอะไรให้เกิดมลพิษน้อยที่สุดและเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรมากที่สุด

เตาผลิตไอน้ำที่ได้รับการพัฒนาแล้วมีต้นทุนการสร้างประมาณ 6-7 พันบาท สร้างจากอิฐมอดุก่อเป็นผนังเตา และใช้ถังขนาด 200 ลิตรเป็นหม้อต้มน้ำ ลักษณะการเผาไหม้คล้ายกับเตาที่ใช้เผาถ่าน ซึ่งนอกจากจะได้ไอน้ำแล้วยังมีผลพลอยได้คือ ถ่านและน้ำส้มควันไม้ที่ใช้ประโยชน์ทาง

การเกษตรหรือจำหน่ายได้ เตาที่พัฒนาขึ้นนี้จะใช้ไม้พินต่างๆ เป็นเชื้อเพลิง โดยไม้พิน 100 กก. เมื่อผ่านการเผาในเตานี้แล้วจะได้ถ่านไม้ประมาณ 25 กก. เกษตรกรนำไปขายได้ กก.ละ 7 บาท ขณะที่รับซื้อไม้พินมาราคาตันละ 500-600 บาท หักแล้วเท่ากับมีรายได้เสริมจากการเผาถ่านประมาณ 1,450-1,250 บาท และยังได้น้ำส้ม ควันไม้ที่สามารถนำไปใช้เป็นฮอร์โมนหรือสารไล่แมลงที่ปัจจุบันขายกันในตลาดลิตรละ 70 บาทอีกด้วย

นายสมพงษ์ ตีอาช แกนนำกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตเห็ดบ้านดงขา เปิดเผยว่า ในอดีตการใช้ยางรถยนต์เป็นเชื้อเพลิงก่อปัญหาให้คนในชุมชนมาก แต่เมื่อมีโครงการนี้เข้ามา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เพาะเห็ดกับชาวบ้านก็ดีขึ้น บ้านไหนมีต้นไม้มที่ขึ้นเองตามหัวไร่ปลายนาอย่างกระถินถนงครั่งก็ตัดมาขายให้ สร้างรายได้ไม่อีกทางหนึ่ง ซึ่งเตาผลิตไอน้ำดังกล่าวสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเพาะเห็ดฟางได้เป็นอย่างดี ลดมลพิษ ลดค่าใช้จ่ายและยังมีผลพลอยได้ พัฒนาเป็นธุรกิจของชุมชนต่อไปได้

มีวาระครบ 100 ปี สสส. อีกทั้งห้ามมิให้คิดเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้